

Nepovinný maturitní předmět

Obor: Praktická sestra

MATURITNÍ TÉMATA Z PŘEDMĚTU: OBČANSKÝ A SPOLEČENSKOVĚDNÍ ZÁKLAD

1. Politologie a stát

Politologie, politika, politické režimy

Stát, funkce státu, státní občanství, teorie vzniku státu, typy a formy státu

Ústava ČR, státní symboly, Listina základních práv a svobod, politický systém v ČR, česká historie

2. Demokracie a politika

Demokracie, základní hodnoty a principy demokracie, problémy demokracie

Politický systém, legislativní proces, politické strany a jejich funkce, politické ideologie

3. Občanská společnost a volby

Občanská společnost, participace občanů na politickém životě, občanská sdružení, občanské iniciativy

Volby, volební systémy, volební systém v ČR

Politický radikalismus a extremismus, terorismus

4. Právo a systém soudnictví

Právo jako věda, členění práva, prameny práva, právní osobnost, právní řád, právní normy, zákony, práva a povinnosti občanů, právní vztahy

Právní stát, lidská a občanská práva, práva dětí, spravedlnost, právní ochrana

Systém soudnictví, státní zastupitelství, veřejný ochránce práv

5. Trestní právo a správní řízení

Charakteristika trestního práva, trestní odpovědnost, trestný čin, trestní řízení, trest, ochranná opatření

Kriminalita, kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými

Charakteristika správního řízení, fáze správního řízení, přestupek, notáři, advokáti, soudci

6. Občanské a rodinné právo

Charakteristika občanského práva, vlastnické právo, dědické právo, smlouvy, reklamace

Charakteristika rodinného práva, manželství, práva a povinnosti manželů, náhradní péče o dítě

7. Mezinárodní vztahy jako věda, OSN a NATO

Charakteristika mezinárodních vztahů, mezinárodní dohody a smlouvy, mezinárodní organizace

OSN (charakteristika, orgány, mezinárodní organizace začleněné do OSN, opatření při ohrožení míru)

NATO (charakteristika, orgány, příklady spolupráce)

8. Evropská unie, globalizace a postavení ČR ve světě

Evropská unie (charakteristika, historie, struktura, činnost)

Globalizace, rozmanitost soudobého světa, rozvojové a vyspělé státy, globální problémy lidstva

Členství a působnost ČR ve vybraných mezinárodních organizacích (OSN, NATO, EU aj.)

9. Ekonomie

Ekonomie, ekonomika, potřeby, statky, služby, výroba, spotřeba, trh, cena

Peníze, banky, platební styk, pojišťovnictví, systém sociálního a zdravotního pojištění

Ekonomické systémy, tržní systém, nabídka, poptávka, tržní mechanismus

10. Makroekonomie

Makroekonomie a její charakteristika

Státní rozpočet, daně, úloha státu v ekonomice

Makroekonomické ukazatele (inflace, hrubý domácí produkt, nezaměstnanost)

11. Pracovní právo a podnikání

Pracovněprávní poměr, přijímací řízení, pracovní smlouva, práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů, mzda

Podnikání, podnikatel a jeho povinnosti, všeobecné podmínky pro provozování živnosti, druhy živností

Obchodní společnosti (osobní a kapitálové společnosti, státní podniky, neziskové organizace)

12. Mezilidské vztahy

Komunikace, druhy komunikace, empatie, asertivita, pravidla slušného chování

Skupina vrstevníků a její význam, šikana

Konflikty a jejich řešení, význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě

13. Rodina a socializace člověka

Sociální podstata osobnosti, sociální učení a vnímání

Socializace a determinace osobnosti, sociální adaptace, poruchy socializace

Křesťanská rodina, důležitost rodinného života pro společnost, moderní ohrožení tradiční rodiny, role muže a ženy v rodině dříve a dnes, postavení mužů a žen ve společnosti, genderové problémy

14. Společnost

Společnost, tradiční a moderní společnost, postmoderní společnost, současná česká společnost

Společenské vrstvy, elity a jejich úloha, sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti, sociální zajištění občanů, společenské problémy a možnosti jejich řešení

15. Kultura

Kultura, prvky kultury, funkce kultury, kulturní práva, umění a věda

Různost kultur, multikulturní soužití, rasy, národy, migrace, migranti, azyl a azylanti, menšiny a jejich práva, diskriminace, asimilace, integrace

16. Média

Média, typy médií, konkrétní příklady médií, svobodný přístup k informacím, reklama

Masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, vliv médií na život člověka, využití potenciálu médií

17. Osobnost

Pojem osobnost, složky osobnosti, temperament a charakter

Vlastnosti osobnosti (zájmy, postoje, hodnoty, cíle, schopnosti, motivace a potřeby)

Typologie osobnosti, poznávání a posuzování osobnosti, stereotypy a předsudky

Příklady poruch osobnosti a jejich prevence

18. Náročné životní situace a psychohygiena

Náročné životní situace a jejich vliv na člověka, stres, strach, frustrace, deprivace

Týrání, zneužívání, domácí násilí, závislosti a jejich dopad na život člověka

Syndrom vyhoření a jeho prevence

Psychohygiena, předpoklady zdravého duševního života, relaxační techniky

19. Vznik filosofie a její význam v životě člověka

Filosofie a její charakteristika, význam a smysl filosofie v životě člověka

Filosofická antropologie, ontologie, gnozeologie

Vznik filosofie, mýtus, předsokratovské období (Milétané, Pythagorovci, Eleaté, Atomisté), myšlení staré Indie a Číny

20. Filosofie v období antiky a helénismu

Antropologický obrat, sofisté, Sókratés

Vrcholná antická filosofie, Platón, Aristotelés

Helénismus (stoicismus, epikúreismus, skepticismus)

21. Středověká a renesanční filosofie

Středověká filosofie (charakteristika, období patristiky, Augustinus Aurelius, období scholastiky, Tomáš Akvinský)

Charakteristika renesanční filosofie, humanismus, politické teorie (charakteristika, Machiavelli, utopisté), přírodní filosofie (charakteristika, Koperník, Bruno, Galilei)

22. Novověká filosofie

Charakteristika novověkého myšlení, směry novověké filosofie (racionalismus, empirismus), Osvícenství, encyklopedisté, Kant

Německý romantismus, G. W. Hegel, K. Marx

23. Filosofie 20. století a česká filosofie

Fenomenologie, existencialismus, křesťanská filosofie a další filosofické směry ve 20. století

Počátky a charakteristika české filosofie, filosofie J. A. Komenského, T. G. Masaryka, J. Patočky

24. Etika jako věda

Etika (charakteristika, předmět, zdroje, profesní etika, bioetika)

Základní pojmy etiky (morálka, mravní hodnoty a normy, mravnost, dobro a zlo, mravní rozhodování a odpovědnost, životní postoje a hodnotová orientace)

Angažovanost člověka pro obecné dobro, otázka svobody a svědomí, kolektivní vina, pomoc jiným lidem

25. Religionistika

Člověk a víra, pojem „bůh“, fanatismus ve víře, sekty, ateismus, postavení víry a věřících v ČR

Charakteristika světových náboženství (křesťanství, islám, buddhismus)

Vypracoval: Mgr. Martin Novák

Schválil ředitel školy dne: 9. 5. 2025